

ibe.edu.pl

INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Nowe projekty IBE PIB

w Zespole Badań Nauczycieli i Dydaktyki

dr Dominika Walczak
Kierownik Zespołu Badań Nauczycieli i Dydaktyki

XIII posiedzenie Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty im. Komisji Edukacji Narodowej
18.06.2026 roku

Projekt:

Rozwijanie metod i form wspierania uczennic i uczniów zdolnych

FERS.01.04-IP.05-0001/26

Po co ten projekt?

Projekt: Rozwijanie metod i form wspierania uczennic i uczniów zdolnych (FERS.01.04-IP.05-0001/26)

Realizator: Instytut Badań Edukacyjnych – PIB

Partner: Ośrodek Rozwoju Edukacji

Okres realizacji: 2026–2029

Po co ten projekt?

Chcemy stworzyć spójne, praktyczne i dostępne wsparcie dla uczennic i uczniów zdolnych oraz osób, które pracują z nimi na co dzień.

Na jaki problem odpowiadamy?

Od wielu wartościowych inicjatyw do spójnego wsparcia

Dziś:

konkursy i olimpiady | programy stypendialne | działania szkół | inicjatywy uczelni, NGO i samorządów

Główna luka:

brak wspólnego modelu rozpoznawania i wspierania różnych typów zdolności

Ryzyko:

wsparcie zależy zbyt często od miejsca zamieszkania, zasobów rodziny i aktywności pojedynczych osób

Dla kogo jest projekt?

Uczeń zdolny nie rozwija się w próżni — potrzebuje wspierającego otoczenia.

Projekt obejmuje cały ekosystem wsparcia:

- uczennic i uczniów zdolnych
- rodziców i opiekunów
- nauczycielki, nauczycieli i specjalistów szkolnych
- dyrektorki i dyrektorów szkół
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- placówki doskonalenia nauczycieli
- uczelnie
- edukację pozaformalną

Cel: wspólny język, praktyczne narzędzia i lepsza współpraca wokół rozwoju potencjału uczennic i uczniów.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Dofinansowane przez Unię Europejską
INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Jak działa projekt?

Projekt ma logikę sekwencyjną:

1. Diagnoza

rozpoznanie potrzeb, barier i istniejących form wsparcia

2. Opracowanie rozwiązań

przygotowanie pakietów materiałów edukacyjnych i szkoleniowych

3. Weryfikacja i doskonalenie

sprawdzenie materiałów z ekspertkami, ekspertami i użytkownikami

4. Wdrożenie

szkolenia, doradztwo, ZPE i sieci współpracy

5. Rekomendacje systemowe

wnioski dla polityki edukacyjnej i praktyki szkolnej

Co konkretnie powstanie?

W projekcie powstaną:

Raporty i rekomendacje

- raport z diagnozy potrzeb, barier i istniejących form wsparcia;
- raport z przeglądu materiałów edukacyjnych wspierających uczennice i uczniów zdolnych;
- raport z oceny efektywności działań szkoleniowych i doradczych;
- rekomendacje dla systemowych rozwiązań wspierających uczennice i uczniów zdolnych.

7 pakietów materiałów edukacyjnych i szkoleniowych

- dla uczennic i uczniów zdolnych;
- dla rodziców i opiekunów;
- dla nauczycielek, nauczycieli i specjalistów szkolnych;
- dla dyrektorek i dyrektorów szkół;
- dla poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- dla placówek doskonalenia nauczycieli;
- dla uczelni i edukacji pozaformalnej.

Wsparcie wdrożeniowe

- szkolenia i doradztwo;
- zasoby na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej;
- sieci współpracy i samokształcenia.

Jak rozwiązania trafią do praktyki?

Projekt zakłada nie tylko opracowanie materiałów, ale także ich wdrożenie.

Mechanizmy wdrożenia:

- szkolenia i doradztwo dla kluczowych grup odbiorców;
- przygotowanie liderów ds. uczniów zdolnych;
- wykorzystanie Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej;
- konsultacje eksperckie i wsparcie online;
- sieci współpracy i samokształcenia.

Cel: przełożenie wiedzy i materiałów na codzienną praktykę szkół oraz instytucji wspierających.

Co zostanie po projekcie?

Trwałe rezultaty projektu:

- uporządkowana wiedza o potrzebach i barierach we wspieraniu uczennic i uczniów zdolnych;
- 7 pakietów materiałów edukacyjnych i szkoleniowych;
- zasoby dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej;
- przygotowane środowiska i sieci osób wspierających uczennice i uczniów zdolnych;
- rekomendacje systemowe dt. wsparcia uczennic i uczniów zdolnych.

Najważniejsze: projekt ma zostawić nie tylko materiały, ale podstawę do dalszych działań systemowych.

Co ten projekt wnosi do reformy edukacji?

Projekt „Uczeń Zdolny” wzmacnia jeden z kluczowych warunków dobrej reformy edukacji: zdolność systemu do rozpoznawania i rozwijania potencjału uczennic i uczniów.

IBE PIB

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Dofinansowane przez Unię Europejską
INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Projekt:

Monitoring i prognoza zapotrzebowania na nauczycielki i nauczycieli

Po co ten projekt?

Monitoring i prognoza zapotrzebowania na nauczycielki i nauczycieli

Realizator: Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy
Program: Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027
Działanie: 01.04 Rozwój systemu edukacji
Okres realizacji: 2026–2029

Po co ten projekt?

Aby wzmocnić zdolność systemu oświaty do przewidywania potrzeb kadrowych, rozumienia ich przyczyn oraz projektowania rozwiązań opartych na danych.

Na jaki problem odpowiadamy?

Od doraźnych reakcji do polityki kadrowej opartej na danych

Dziś:

braki kadrowe | zmiany demograficzne | starzenie się kadry | odpływ z zawodu | zróżnicowanie regionalne

Główna luka:

brak trwałego, zautomatyzowanego systemu prognozowania zapotrzebowania na nauczycielki i nauczycieli

Ryzyko:

decyzje kadrowe podejmowane są zbyt często reaktywnie, bez wystarczającego wyprzedzenia i pełnego obrazu przyczyn

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Dofinansowane przez Unię Europejską
INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Dla kogo jest projekt?

Bezpośredni odbiorca rezultatów:

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Kluczowi użytkownicy i interesariusze:

- szkoły, przedszkola i inne placówki oświatowe;
- jednostki samorządu terytorialnego;
- dyrektorki i dyrektorzy szkół;
- nauczycielki i nauczyciele;
- uczelnie kształcące przyszłe kadry edukacji;
- instytucje i organizacje wspierające system edukacji.

Cel: lepsze dane, trafniejsza diagnoza i bardziej świadome decyzje dotyczące kadr systemu oświaty.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Dofinansowane przez Unię Europejską
INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Jak działa projekt?

1. Prognozowanie zapotrzebowania na kadry

dane, model prognostyczny, pierwsza prognoza i aktualizacje

2. Diagnoza warunków pracy

formalne i pozaformalne uwarunkowania pracy nauczycielek i nauczycieli

3. Sprawdzenie rozwiązań w praktyce

koncepcja organizacji pracy szkoły, pilotaż w szkołach, wnioski wdrożeniowe

Efekt: rekomendacje dla polityki kadrowej, organizacji pracy szkół i rozwoju zawodowego nauczycielek i nauczycieli.

Co konkretnie powstanie?

Prognozowanie i dane

- portal „Nauczyciele”;
- raport „Badanie CAWI wśród dyrektorek i dyrektorów szkół”;
- raport „Prognoza zapotrzebowania na nauczycielki i nauczycieli”.

Warunki pracy nauczycielek i nauczycieli

- raport z diagnozy formalnych i pozaformalnych warunków pracy nauczycielek i nauczycieli oraz podsumowanie konsultacji.

Rozwiązania dla szkół i przyszłych kadr

- opis operacyjny koncepcji organizacji szkoły;
- pakiet materiałów wdrożeniowych dla szkół uczestniczących w pilotażu;
- raport z pilotażowego wdrożenia koncepcji funkcjonowania szkoły;
- opis operacyjny koncepcji kształcenia przyszłych nauczycieli i nauczycielek;
- zbiorczy dokument analityczno-doradczy dotyczący warunków pracy i rozwoju zawodowego nauczycielek i nauczycieli.

Rekomendacje systemowe

- rekomendacje do systemowego wdrożenia prognozy, w tym uwarunkowania organizacyjne i legislacyjne;
- rekomendacje legislacyjne i organizacyjne dotyczące zmian w kluczowych obszarach warunków pracy.

Jak rozwiązania trafią do praktyki?

Projekt zakłada kilka ścieżek wykorzystania rezultatów:

1. Zaplecze dla decyzji systemowych

prognozy, raporty i rekomendacje dla polityki kadrowej w oświacie

2. Portal „Nauczyciele”

miejsce gromadzenia danych, wyników prognoz, raportów i materiałów projektowych

3. Pilotaż w szkołach

sprawdzenie koncepcji organizacji pracy szkoły w praktyce

4. Materiały wdrożeniowe

pakiety wspierające szkoły i osoby pracujące nad organizacją pracy oraz rozwojem zawodowym nauczycielek i nauczycieli

Co ten projekt wnosi do reformy edukacji?

Projekt wzmacnia zaplecze decyzyjne reformy w jednym z kluczowych obszarów: kadrach systemu oświaty.

Projekt wspiera reformę przez:

- możliwość wcześniejszego rozpoznawania potrzeb kadrowych;
- lepsze rozumienie warunków pracy nauczycielek i nauczycieli;
- praktyczne sprawdzenie rozwiązań organizacyjnych w szkołach;
- rekomendacje dla decyzji systemowych, legislacyjnych i organizacyjnych.

Najważniejsze: reforma edukacji potrzebuje nie tylko nowych rozwiązań programowych, ale także wiedzy o tym, kto i w jakich warunkach będzie je wdrażał.

ibe.edu.pl

INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

ibe.edu.pl

INSTYTUT